

Pan Svaréz, předseda vlády Španělska

93/44 7067

Vážený pane předsedo vlády!

Dovolte mi, abych se na Vás obrátil jako na představitele země, která bude příští rok hostit účastníky Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Chci Vás informovat o těch činech naší státní moci, o kterých mohu odpovědně říci, že jimi byly porušeny za souhlasu nejvyšších státních nebo odborových orgánů Mezinárodní pakty o lidských právech a další československé zákony.

Konferenci v Helsinkách v roce 1975 na sebe vzali zúčastněné státy odpovědnost za Evropu jako celek. Já chápu tento akt jako výzvu všem občanům našího kontinentu, aby přijali společné dědictví evropské kultury. Protože jsem v případech, o kterých budu psát dále, bezúspěšně vyčerpal možnosti obracet se na kompetentní instituce mé vlasti, žádám v těchto případech o přispění Vás:

1. Již řadu měsíců je ve vyšetřovací vazbě jedenáct členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Jedná se o občany, kterým není lhoustejný osud svých bližních. Sám jsem se stal členem Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných až po jejich zatčení, činnost Výboru pokládám za nepochybně pozitivní. O tom svědčí zejména na 130 sdělení, která Výbor dosud vydal. Činnost Výboru je inspirována Chartou 77, jejímiž signatáři také všichni jeho členové jsou. Ačkoliv Výbor neustále upozornuje kompetentní státní orgány na případy nespravedlivě stíhaných, jedinou odpověď je snaha o zastrašení jeho členů. Obrátil jsem se v této záležitosti dne 7.6.1979 dopisem na předsedu vlády Lubomíra Streugala, ale nedostál jsem žádnou odpověď. Znovu jsem se obrátil dne 16.7.1979 na Federální shromáždění a jedenáct dalších našich institucí. Odpověděla mi pouze právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, že není oprávněna k této otázce se vyjadřovat.

2. Spolu s desítkami dalších občanů jsem se marně pokoušel zúčastnit se soudních jednání s Jaroslavem Šabatou a Janem Zmatlíkem, přestože jednání byla veřejná, v jednací síni bylo dostatek místa a soud odvolacího soudu jsem žádal o zajištění místa několik týdnů předem /17.1.1979/. Nedostal jsem žádnou odpověď ani na mou stížnost Nejvyššímu soudu /9.3.1979/, ani na můj dopis předsedovi vlády /7.6.1979/. Na dopis Federálnímu shromáždění a dalším institucím /16.7.1979/ reaguje opět pouze právnická fakulta a to v tom smyslu, že není oprávněna vyjadřovat se k porušení zásady veřejnosti - základní záruky zakonnosti - soudu.

3. Dosud nebylo zastavené moje trestní stíhání. Před rokem jsem byl obviněn z pobuřování a držen dva měsíce ve vazbě. Byl jsem obviněn, že jsem vásal strojopisy knih, jejichž autoři se nemohou u nás vydávat oficiálně - filozof Jan Patočka, historik Václav Černý, beletristé Jan Trefulka a Jiří Gruša. 29 vyhotovení románu Jiřího Grůší "Dotazník", která mi byla zabavena při domovní prohlídce 30.5.1978, mi také dosud nebyla vrácena. Na nezákonny postup naší státní bezpečnosti jsem podal marně řadu stížností Generální prokuraturě, Městskému soudu v Praze a 10.7.1978 a 7.6.1979 předsedovi vlády.

4. Obvinění, pokud jsou u nás ve vazbě, mohou číst pouze knihy, které jsou jim přiděleny z vězeňské knihovny. Stěžoval jsem si náčelníkovi věznice, generálnímu prokurátorovi /10.7.1978/ a Federálnímu shromáždění /28.9.1978/. Odpověděli mi, že obviněný nemá právo nakupovat si knihy mimo věznici ani dostávat knihy v zásilkách. Za dnešního stavu je v mé vlasti tedy nemozně, aby obviněný mohl číst ve vazbě Bibli.

Podle stejného řádu smí obviněný psát dopis svým blízkým pouze jednou a čtrnáct dní, nesmí mít na cele rozhlasový přijímač, potravinové balíčky o váze 3 kg smí dostávat pouze jednou za měsíc. To všechno považuji za porušení práv obviněného, na kterého je třeba pohlížet jako na nevinného, dokud nebude soudem prokázána jeho vina.

5. Moje práva obviněného byla dotčena i na svobodě. Při hledání nového zaměstnání mi původní zaměstnavatel nezáškonné přikládal ke kádrovým materiálům, posílaným na místo, o které jsem se ucházel, kopii oznámení Generální prokuratury o vzetí do vazby. Dále na mne vypracoval nepřípustné politické hodnocení. Závodní výber ROH /naší monopolní odborové organizace/ a Ústřední rada odborů mi odepsaly, že nejsou oprávněni v tomto případě se svého člena zastat. Světová odborová federace /předseda S. Gáspár, Gen. tajemník E. Pastorino/ mi na mé stížnosti neodpověděl vůbec. Jak ze stanov našich odborů, tak ze Všeobecné deklarace odborových práv /přijaté na sjezdu loni v Praze/ jednoznačně vyplývá povinnost hájit v takovýchto případech práva svých členů.

Uchazeči o zaměstnání jsou povinni před nástupem vyplnit dotazníky, požadující odpověď na otázky jako: třídní - sociální původ a politická příslušnost nyní i v minulosti, totéž o rodičích, sourůzencích, manželce a jejich rodičích, dětech, údaje o příbuzných v zahraničí a stycích s nimi, o pobytu v zahraničí a dalších osobách v zahraničí a formě styku s nimi a zejména pak o politických postojích v letech 1968-69. Kromě těchto dotazníků, vydávaných jednotně pro všechny zaměstnavatele, si vydávají jednotliví zaměstnavatelé ještě vlastní, podrobnější. Už jenom to, že naše odbory trpí existenci takových dotazníků, svědčí o tom, jak si představují své poslání.

Pane předsedo vlády, můj dopis není systematickým výčtem nezákoností, zhaných československou státní mocí, ale snad je z něj vidět, s čím se může československý občan během jednoho roku setkat. Nenapsal jsem tento dopis proto, abych si pouze stěžoval a přenášel odpovědnost na naši situaci jenom za hraniče našeho státu, ale hlavně jsem chtěl Vaši představu o naší situaci doplnit. Mohl byste mi sdělit, zda existuje v rámci příprav na madridské jednání nějaká komise na kterou by se mohli i naši občané obracet nebo zda bychom se mohli obracet na Vás jako na přestředníka? Příští rok Vás čeká jako hostitele obtížný úkol. Přeji Vám, abyste se jej zhostil k Vaší spokojenosti.

S úctou

Pavel Roubal
Hájecká 7
100 00, Praha 10
Československo

8.9.79

cc:
Úřad předsednictva vlády ČSSR
Kancelář české národní rady
Úřad vlády ČSR
Nejvyšší soud ČSSR
Nejvyšší soud ČSR
Generální prokuratura ČSSR
Generální prokuratura ČSR
Ministerstvo spravedlnosti ČSR
Právnická fakulta Univerzity Karlovy
Ústřední rada odborů
Městský soud v Praze